

Objectgegevens

Adres : Holleneind 12
Postcode : 5076 NH
Plaats : Haaren
Kadastraal : gemeente Oisterwijk, sectie A, nr. 2038
Oorspronkelijke functie : langgevelboerderij
Huidige functie : langgevelboerderij
Bouwjaar : 1883

Algemeen

Bezoekdatum : 10 maart 2021
Auteur :
Redactie :
Rapportagedatum : 18 maart 2021

Monumentenhuis Brabant B.V.
Markt 9
4931 BR Geertruidenberg
www.monumentenhuisbrabant.nl
T. 0162-511833
E. info@monumentenhuisbrabant.nl

Monumentenhuis Brabant B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Inleiding

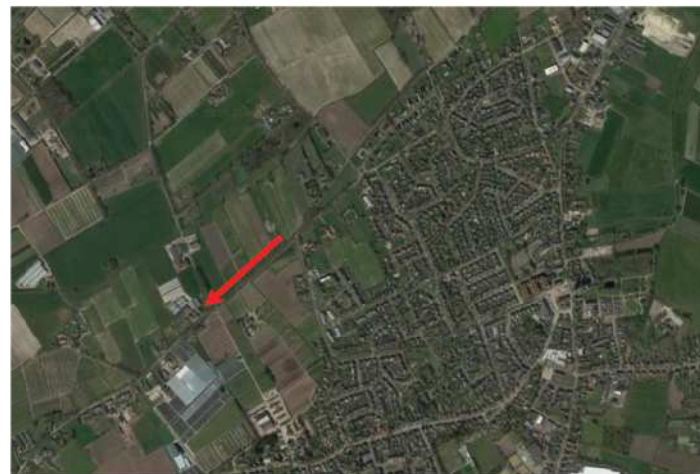
Deze beschrijving dient om de cultuurhistorische waarden van de langgevelboerderij aan de Holleneind 12 te Haaren vast te stellen. Door middel van fotograferen tijdens het locatiebezoek is de huidige staat van het exterieur en interieur van de boerderij gedocumenteerd. Er is een beknopt kadastraal- en archiefonderzoek uitgevoerd. De bevindingen worden beschreven in deze rapportage. Allereerst wordt de situering, de geschiedenis en de hoofdvorm beschreven, waarna vervolgens alle gevels met de klok mee beschreven, beginnend bij de voorgevel. De afzonderlijke gevels worden van links naar rechts beschreven. Met de voorgevel van de boerderij wordt de langsgevel evenwijdig aan de Holleneind bedoeld. Dit is de zuidgevel. Ook het interieur wordt in zijn huidige vorm beschreven. Aan het eind wordt de waardering opgesteld.

Situering, geschiedenis en hoofdvorm

Ten westen van het dorp Haaren ligt aan de Holleneind 12, een langgevelboerderij uit 1883. De boerderij is van het type langgevel waarbij de woon- en bedrijfsruimten naast elkaar zijn geplaatst met de ingangen in de lange gevel. Dit is in de omgeving van Haaren tot in de wederopbouwperiode een veel voorkomend boerderijtype.

Op het kadastrale minuutplan 1811-1832 is het perceel met nummering 390 in gebruik als weiland en in eigendom van [REDACTED], landbouwer van beroep. In 1878 wordt het perceel gesplitst en in 1883 is op dit perceel de boerderij gesticht door [REDACTED] en [REDACTED]. Het perceel wordt in 1887 opgesplitst in de nummers 1510 en 1511. De boerderij staat op perceel nummer 1511. Op het perceel staat dan een huis met aanbouw, schuur

(schop) en erf. In 1903 wordt de boerderij verkocht aan [REDACTED] getrouwd met [REDACTED]. De percelen worden in 1907 weer samengevoegd en hernummers, 1714. Destijds heeft de toenmalige eigenaar het bijgebouw (de 'schop') vergroot. Waarna in 1929 de boerderij wordt gekocht door [REDACTED] en [REDACTED].

De rode pijl wijst Holleneind 12 aan. Bron: Google Maps.

¹ Beeldbank Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, oorspronkelijk aanwijzende tafel Haaren, Noord-Brabant, sectie A, blad 02

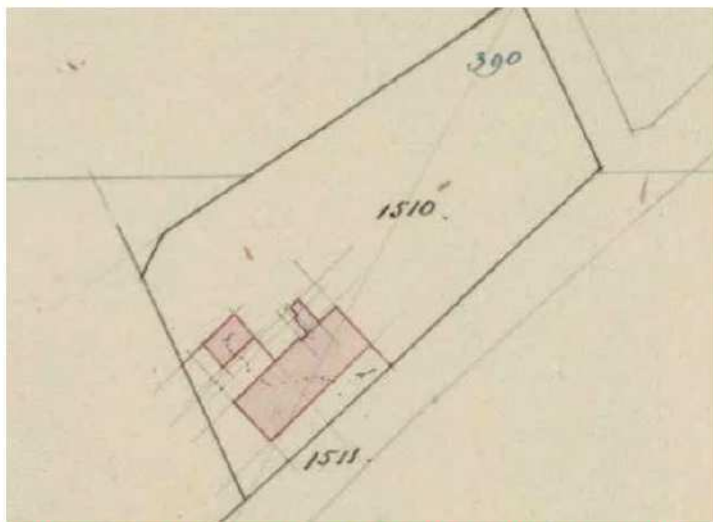

De boerderij op Holleneind 12 ingezoomd. Bron: Google Maps.

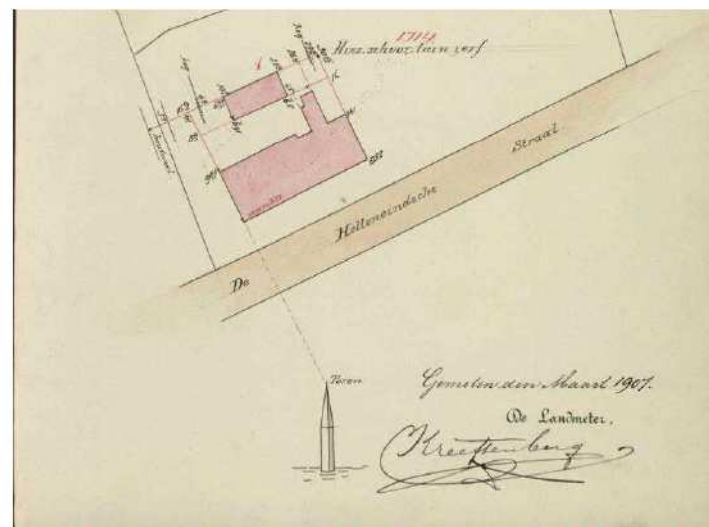

Uitsnede van de kadastrale minuutplan 1811-1832 met het (nog lege) perceel hier aangemerkt als 390.

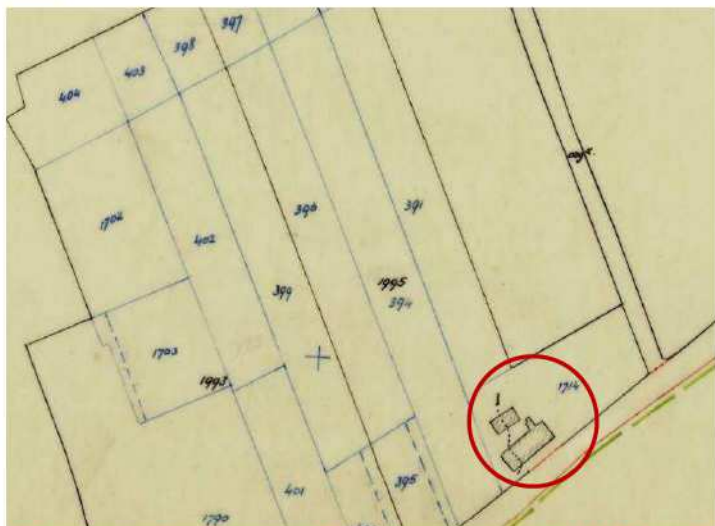
Kadastrale kaart 1811-1832, minuutplan Haaren, sectie A, blad 02, perceelnummer 390. Bron: beeldbank.cultureelerfgoed.nl.

Uitsnede van gegevens van de kadastrale inmeting, opgesteld in 1883 op perceel 1510 en 1511. Duidelijk is de hoofdvorm, aanbouw en bijgebouw te zien. Bron: Kadaster Archiefviewer

Uitsnede van gegevens van veldwerkkkaart, opgesteld in 1907, het bestaande bijgebouw ('schop') is vergroot. Bron: Kadaster Archiefviewer

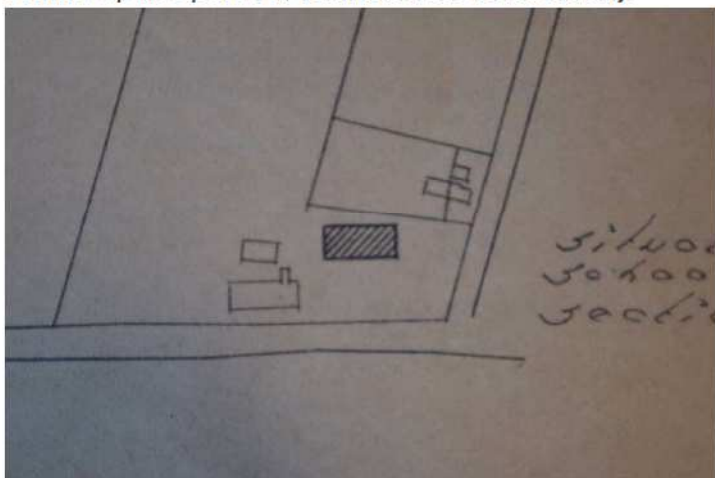

*Uitsnede van de kaart met kadastrale gegevens uit 1963. Bron: Kadaster
Archiefviewer*

Monumentenhuis Brabant b.v.

De langgevelboerderij uit 1883 staat met de nok evenwijdig aan de straat en is oorspronkelijk opgebouwd vanuit een rechthoekige plattegrond, met aanbouw aan de achterzijde. De gevels zijn opgetrokken in rode baksteen in kruisverband met gecementeerde plint. Het zadeldak is voor het overgrote gedeelte bedekt met een rieten dakbedekking. Aan de achterzijde is een gedeelte gedekt met gesmoorde holle keramische dakpannen. Door het dak, ter plaatse van de brandmuur, steekt een schoorsteen door de nok. In 1968 is er vergunning verleend voor het bouwen van een schuur op het perceel, rechtsachter de boerderij.

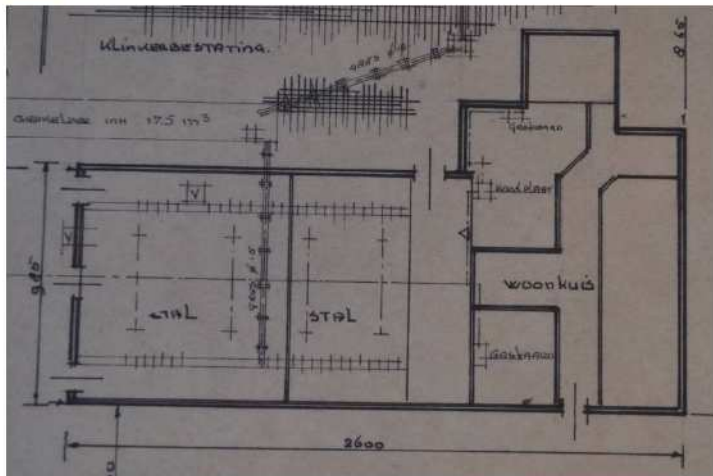
Het perceel in 1968. Bron: Archief eigenaar

Het bedrijfsdeel van de boerderij wordt in 1969 intern verbouwd. Hierbij wordt aan de binnenzijde van de stal een extra binnenblad van kalkzandsteen geplaatst, ook voor de bestaande staldeuren en wordt de achtergevel gewijzigd ingevuld.

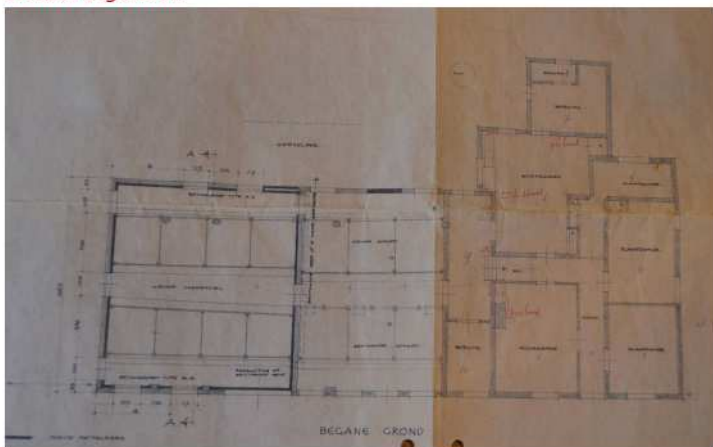
In 1992 is de boerderij intern verbouwd. Tijdens deze verbouwing is tevens de volledig achtergevel opnieuw opgetrokken. Eind jaren negentig van de vorige eeuw zijn de

gevels van de boerderij opnieuw gevoegd, waarbij de gevels ook zijn gereinigd.

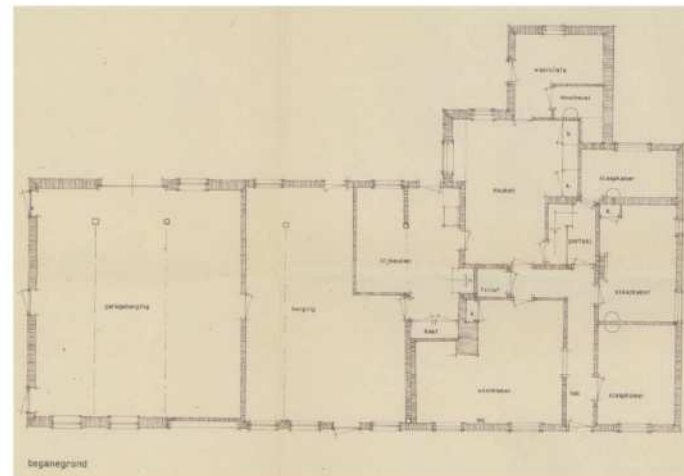
In 2004 is op de verdieping van het woondeel (in zowel de voor- als de achterdakvlak) een dakkapel in de rieten dakbedekking aangebracht. In de gevelopening van de dakkapel is een houten wand met dubbel houten kozijn met draai-kiepramen, voorzien van dubbele beglazing aanwezig.

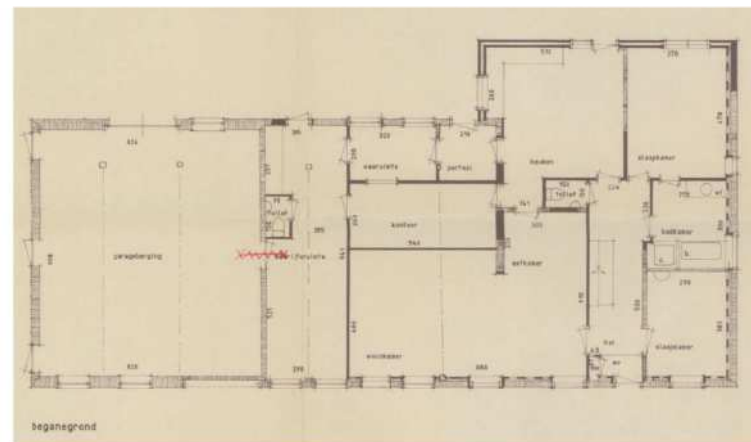
Op de vergunningsaanvraag uit 1968 is de boerderij afgebeeld, mogelijk dat deze tekening de toenmalige indeling niet geheel juist weergeeft. Bron: archief eigenaar.

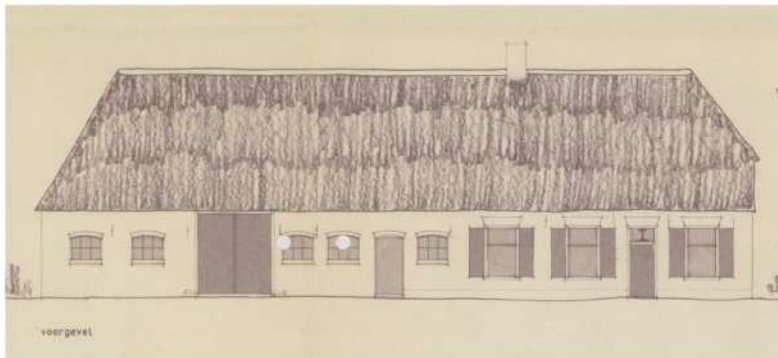
Tekening van de verbouwing van het bedrijfsgedeelte uit 1969. Bron: archief eigenaar.

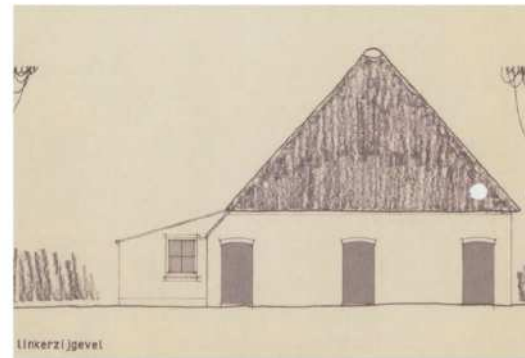
Bestaande toestand begane grond (1992). Bron: Regionaal Archief Tilburg

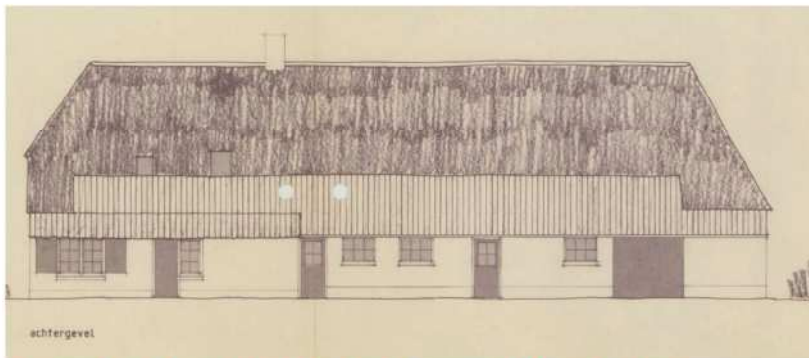
Nieuwe toestand begane grond (1992). Bron: Regionaal Archief Tilburg

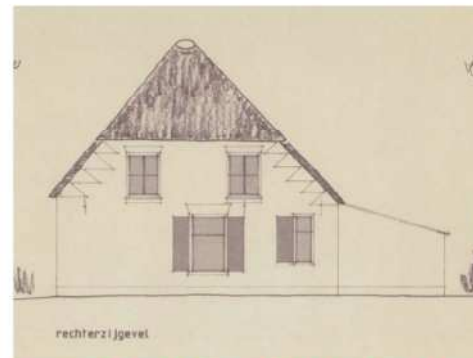
Gewijzigde voorgevel (1992). Bron: Regionaal Archief Tilburg

Gewijzigde linkerzijgevel (1992). Bron: Regionaal Archief Tilburg

Gewijzigde achtergevel (1992). Bron: Regionaal Archief Tilburg

Gewijzigde rechterzijgevel (1992). Bron: Regionaal Archief Tilburg

Voorgevel (zuidoostzijde)

De voorgevel betreft de gevel gelegen aan de Holleneind, met aan de linkerkant het (voormalige) bedrijfsgebouw en aan de rechterkant het woongebouw. De gevel is opgebouwd uit metselwerk met rode baksteen in kruisverband en grotendeels cementgebonden platvolle voeg. De gevel is, tot aan de vernieuwde staldeuren, aan de onderzijde voorzien van een gecementeerde plint.

Geheel links in de gevel bevinden zich twee getoogde betonnen stalramen. Gelet op het aansluitende metselwerk naast de stalvensters en de deels weggehakte steen in de ventilatieopening onder de kozijnen kan worden geconcludeerd dat de huidige vensters breder zijn dan het oorspronkelijke stalramen. Vermoedelijk zijn de betonnen stalramen tijdens de verbouwing van 1969 aangebracht, ter vervanging van (mogelijk stalen) oudere stalramen. Aan de bovenzijde zijn deze ramen voorzien van een eenvoudige gemetselde rollaag. Centraal in de linkerkant van het bedrijfsgebouw bevindt zich een houten kozijn met dubbele houten opgeklampte staldeuren. In het kozijn zijn ijzeren duimen met gehangen aangebracht. Tussen de staldeuren en voormalige loopdeur bevinden zich twee getoogde betonnen stalramen. Gelet op het aansluitende metselwerk naast de stalvensters en de deels weggehakte steen in de ventilatieopening onder de kozijnen kan worden geconcludeerd dat de huidige vensters breder zijn dan de oorspronkelijke stalramen. Vermoedelijk zijn deze betonnen stalramen tijdens de verbouwing van 1969 aangebracht, ter vervanging van oorspronkelijke (mogelijk stalen) stalramen. Aan de bovenzijde zijn deze ramen voorzien van een eenvoudige gemetselde rollaag. Centraal in de voorgevel is een houten getoogde gevelopening met vast dubbel glas aanwezig. Oorspronkelijk was dit een dichte houten loopdeur ten behoeve van het stalgebouw. Deze is in 1992 vervangen door het huidige kozijn. In het metselwerk is het hang- en sluitwerk nog deels zichtbaar.

Rechts van deze gevelopening is een houten getoogde stalraamkozijn aangebracht. Gelet op het aansluitende metselwerk naast het stalvenster en de deels weggehakte steen in de ventilatieopening onder het kozijn kan worden geconcludeerd dat het huidige venster breder is dan het oorspronkelijke stalraam. Aan de bovenzijde is dit raam voorzien van een eenvoudige gemetselde rollaag waar ook inboet werk zichtbaar is.

Op diverse plaatsen in de gevel zijn smeedijzeren gevelankers in het metselwerk aanwezig ten behoeve van de bevestiging achterliggende constructie. Aan de bovenzijde van het gevelmetselwerk, ter plaatse van de dakvoet vlak onder de rieten dakbedekking, is een laag van bakstenen op zijn kant, iets terugliggend, aangebracht.

Voormalige loopdeur, vervangen stalramen en vervangen metselwerk.

Vervangen stalraam.

Vervangen stalramen.

Opening onder stalraam.

Houten staldeuren.

Monumentenhuis Brabant b.v.

In het woongedeelte is een voordeur aanwezig met rechts een venster en links twee vensters. Onder hanenkam is ene voordeur met bovenlicht en levensboom aangebracht. In de niet-oorspronkelijke voordeur zit een kijkvenster met gefigureerd glas. Het deurkozijn staat op hardstenen neuten en dorpel. Aan weerszijde van de voordeur is onder hanenkam een houten, eenvoudige geprofileerd kozijn met vast onder- en bovenraam met enkele beglazing en natuurstenen dorpel aanwezig. Op een oude foto is zichtbaar dat er oorspronkelijk houten schuiframen met roedeverdeling waren aangebracht. Vermoedelijk zijn de vensters halverwege de vorige eeuw vernieuwd. Aan weerszijde van de vensters zijn luiken, met gietijzeren gehengen en duimen in het kozijn gemonteerd. Links van het linker venster naast de voordeur bevindt zich nog een venster van het woongedeelte. Dit venster heeft dezelfde afwerking als de andere vensters, maar met dubbelglas en onderdorpel van andere natuursteensoort. Dit kozijn is later aangebracht, ter vervangen van een eenvoudig stalraam. Echter refereert dit venster aan het venster dat eerder aanwezig was en te zien is op een oude familiefoto's. Op deze (helaas ongedateerde) foto's zijn de twee identieke gevelopeningen links van de voordeur te zien. De foto's dateren vermoedelijk van net na de Tweede Wereldoorlog. Op tekeningen en foto's van latere datum is een stalraam aanwezig. Tijdens de verbouwing in 1992 is het stalraam weer vervangen voor het huidige venster.

Oude foto (ongedateerd) van de in totaal drie identieke houten schuiframen met roedeverdeling en buitenluiken. Bron: archief eigenaar

Oude familiefoto (ongedateerd) met twee identieke gevelopeningen links van de voordeur. Bron: archief eigenaar

Foto (1981) met het vervangen stalraam links van de voordeur. Bron: BHIC

Bovenlicht met levensboom.

Twee huidige gevelopeningen links van de voordeur.

Gecementeerde plint onderzijde van de gevel.

Aan de voorzijde van het pand zijn in de voortuin 4 leilinden aanwezig. Deze zijn vermoedelijk uit te bouwtijd.

Leilinden aan de voorzijde van het pand.

Schoorsteen met betonnen afdekplaat.

Dakvorm nog oorspronkelijk.

Linkerzijgevel (zuidwestzijde)

De linkerzijgevel is opgebouwd uit metselwerk met rode baksteen in kruisverband en grotendeels cementgebonden platvolle voeg (van recentere datum). In de gevel zijn drie getoogde gevelopeningen met opgeklampte houten loopdeuren aanwezig.. Aan de bovenzijde is de gevelopening afgesloten met een getoogde eenvoudig gemetselde rollaag. Aan het metselwerk rondom de gevelopening kan worden afgeleid dat deze gevelopeningen niet oorspronkelijk zijn, want rondom is inboetwerk zichtbaar. Vermoedelijk zijn deze loopdeuren aangebracht tijdens de verbouwing in 1969.

Boven de middelste loopdeur is inboetwerk zichtbaar. Dit is een dichtgemetseld ventilatierooster. De bovenzijde van de gevel wordt afgesloten met een rollaag ter plaatse van de dakvoet, vlak onder de aansluiting met de rieten dakbedekking.

Linkerzijgevel.

Houten loopdeur.

Achtergevel (noordwestzijde)

De nieuwe achtergevel is opgebouwd uit metselwerk met rode machinale baksteen in kruisverband en cementgebonden platvolle voeg. In de gevel zijn diverse gevelopeningen zoals houten deuren, houten ramen met roedeverdeling en een stalen kanteldeur aanwezig. Deze gevel is geheel nieuw opgetrokken met nieuwe gevelopeningen. Wel staat de gevel op dezelfde plaats als de oorspronkelijke achtergevel. In 1992 is tegen de achtergevel van het woondeel een uitbouw geplaatst.

Woongedeelte (linkerzijde) nieuwe achtergevel.

(Voormalig) bedrijfsgedeelte nieuwe achtergevel.

Rechterzijgevel (noordoostzijde)

De rechterzijgevel is opgebouwd uit metselwerk met rode baksteen in kruisverband en grotendeels cementgebonden platvolle voeg (van recentere datum). Ter plaatse van de aansluiting van het gevelmetselwerk met het hellend rieten dak zijn ter versteviging van het verband gemetselde boerenvlechtingen in het metselwerk opgenomen. Op diverse plaatsen in de gevel zijn smeedijzeren gevelankers, ten behoeve van de bevestiging van de verdiepingsvloer, in het metselwerk aanwezig.

In de gevel op de begane grond is onder een hanekam een houten, eenvoudige geprofileerd, kozijn met vast raam voorzien van dubbele beglazing en bovenraam met dubbele beglazing en ventilatierooster aanwezig. Oorspronkelijk was dit vermoedelijk een houten schuifraam met roedeverdeling (gelijk aan de voorgevel). Er is een natuurstenen onderdorpel aangebracht. Aan weerszijde houten luiken, met gietijzeren gehengen en duimen op het kozijn gemonteerd.

Rechts van dit venster is een smal venster aanwezig, met houten eenvoudig geprofileerd kozijn met vast raam voorzien van enkele beglazing en een roede. Er is een enkele houten luik aanwezig. Dit smalle venster is vermoedelijk nog oorspronkelijk. Op de verdieping onder hanekam zijn twee gevelopeningen met een geprofileerd houten kozijn met vernieuwde dubbele openslaande delen voorzien van enkele beglazing. Het kozijn is vermoedelijk oorspronkelijk. De onderzijde is voorzien van een terugliggende laag metselwerk met daaronder een gemetselde bakstenen rollaag.

Links in de gevel, op een hoogte van ongeveer drie meter, rechts van het linker muuranker, is beschadigd metselwerk zichtbaar. Dit zou veroorzaakt zijn door een tak. De gevel is in het verleden opnieuw gevoegd waarbij deze schade is gehandhaafd.

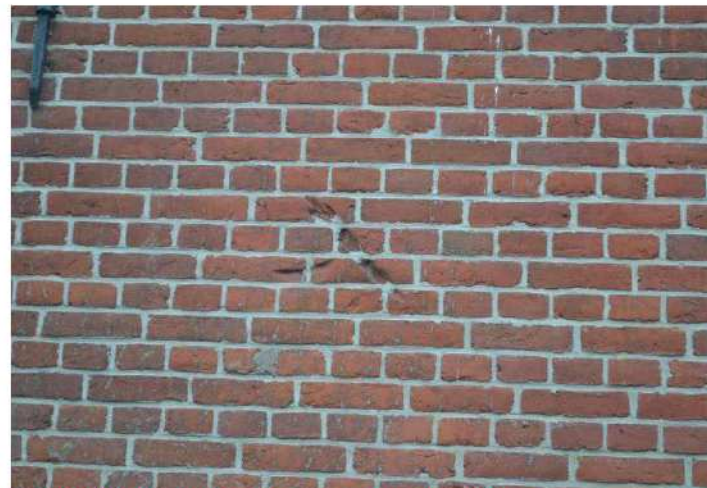
Rechtergevel woongedeelte met aanbouw rechts.

Boerenvlechting in het metselwerk.

Gevelopening met buitenluiken.

Beschadiging in metselwerk, vervangen voegwerk.

Stolpraam op de verdieping.

Op de hoek van de rechtergevel met de voorgevel is nog de ijzeren hoekpilaar, met een klein deel van het smeedijzeren sierhekwerk aanwezig. Aan beide zijden van de boerderij heeft deze gestaan. Aan de linkerkant van de boerderij is deze vervangen door een eenvoudig houten hekwerk.

Oorspronkelijke pilaar hekwerk.

Oude hekwerkpilaar aan de linkerkant (foto: BHIC, 1981)

Interieur

Woondeel

De algemene indeling van de langgevelboerderij is in de loop der jaren enige malen veranderd. Daarbij zijn authentieke interieurelementen verloren gegaan of nauwelijks nog zichtbaar. Achter de voordeur is de gang met aan de rechterzijde van voor naar achteren een slaapkamer, badkamer en slaapkamer aanwezig. Aan de linkerkant van de gang is de woonkamer met daarachter de woonkeuken gesitueerd. De woonkamer is in de loop van de vorige eeuw enige malen vergroot richting het bedrijfsdeel waardoor deze momenteel voor een groot gedeelte gelegen is in het voormalige bedrijfsdeel. De woonkamer is meerdere malen verbouwd. Hierbij is de brandmuur nog meerdere keren doorbroken waardoor van de brandmuur nog maar een fragment over is. Van de oorspronkelijke indeling is de gang achter de voordeur met aan weerszijde een kamer (die ook enigszins zijn aangepast in de loop der tijd) samen met een deel van de brandmuur het enige restant.

Aan de binnenzijde van de buitengevel van het woongedeelte is in 1992 een voorzetwand geplaatst. In het woongedeelte zijn op de begane grond nieuwe betonvloeren en op de vermoedelijk oorspronkelijke moerbalk zijn nieuwe kinderbinten met gipsplaten aangebracht. De oorspronkelijke verspringing van de achtergevel ten opzichte van de stal is bij de interne verbouwing van de keuken en slaapkamer verdwenen.

De bestaande balklaag van de verdiepingsvloer is nog aanwezig. Op de zolderverdieping zijn drie slaapvertrekken en een badkamer aanwezig, deze hebben een recente afwerking. Links van de oorspronkelijke brandmuur, in het bedrijfsdeel, is later een speelzolder gelegen. Op de verdieping zijn de spantbenen van de oorspronkelijke kapconstructie zichtbaar.

Bestaande ankerbalk met balklaag en nieuw plafond daartussen.

Gang naar voordeur met nieuwe vloer en plafond.

Fragment van oorspronkelijke brandmuur nog zichtbaar.

Afwerking binnenzijde met kapconstructie in zicht.

Gebintconstructie deels nog zichtbaar.

Bedrijfsgebied

Achter de woonkamer, in het oorspronkelijke bedrijfsdeel, is een kantoor met nieuwe trap aangebracht (waardoor de zolder van het bedrijfsdeel bereikbaar is) en tegen de achtergevel is een washok gesitueerd. In de wand tussen het huidige washok met het kantoor is een houten stalraam geplaatst dat afkomstig is uit de voorgevel.

Verder naar links is een gang met klein kantoor, waarna een garage/berging is gelegen. Tegen de buitengevel is in 1969 een binnenwand van gipsblokken geplaatst.

In dit gedeelte zijn de vier houten ankerbalkgebinten zichtbaar. Daarop is een kapconstructie met vier A-spanten aangebracht. De gebintconstructie is afwijkend uitgevoerd. De ankerbalk is aan de voorzijde opgelegd in de gemetselde voorgevel en draagt aan de achterzijde af op een gebintstijl. De gebintstijl is met een zijbeukspantbalk (of hildebalk) gekoppeld met de achtergevel. Vermoedelijk is dit al sinds de bouw van de

boerderij in 1883, aangezien er op kadastrale kaarten geen eerdere bouwwerk staat ingetekend. Ook de aanwezige telmerken (I, II, III) op de ankerbalken staan op volgorde vanaf de brandmuur. Ook op de bouwtekening uit 1969 en uit 1992 zijn alleen de gebintstijlen aan de achterzijde weergegeven. Op de gebintconstructie zijn machinaal gezaagde balken aangebracht waarop een houten verdiepingsvloer ligt. Op de A-spanten van rondhout zijn rondhouten flieren aangebracht met daarop nieuwere sporen.

Gebintconstructie met houten spanten, gordingen en sporen en de rieten dakbedekking, vanaf de binnenzijde gezien.

Garage/berging.

Onderzijde balklaag

Ankerbalk in gevelmetselwerk opgelegd.

Gebintstijl aan achterzijde.

Nummering in gebinten.

Geveldetail binnenzijde voorgevel met oorspronkelijk metselwerk met kalkvoeg, voorzetwand, muurplaat met spanten, sporen en rieten dakbedekking.

Gedeelte waar rieten dakbedekking overgaat in pannen dakbedekking met (mogelijk asbesthoudende) beplating.

Geveldetail binnenzijde voorgevel met oorspronkelijk metselwerk met kalkvoeg, ter plaatse van het staldeurkozijn.

Waardering

Deze waardering is opgesteld aan de hand van de waarderingscriteria voor de bouwkunst van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

De waardering heeft betrekking op de langgevelboerderij uit 1880.

Cultuurhistorische waarden

De langgevelboerderij aan Holleneind 12 te Haaren bezit enige cultuurhistorisch waarde vanwege de uitdrukking van de sociaaleconomische en agrarische ontwikkeling van het buitengebied van de toenmalige gemeente Haaren vanaf eind 19^e eeuw tot in de jaren '60 van de twintigste eeuw. Het object is eveneens van cultuurhistorisch belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van (langgevel)boerderijen.

Architectuur- en kunsthistorische waarden

De boerderij bezit enige architectuurhistorische waarden als voorbeeld van een langgevelboerderij in traditionalistische stijl met traditioneel houten gebintconstructies. Mogelijk is de specifieke bouwwijze van de gebintconstructie, waarbij de ankerbalk eenzijdig is opgelegd in het gevelmetselwerk, uniek in zijn verschijning. Hiermee is de langgevelboerderij architectuur- en bouwhistorisch waardevol.

Situationele en ensemblewaarden

De boerderij is van situationele betekenis als onderdeel van oude agrarische bebouwingsstructuur in het buitengebied van Haaren. Er zijn geen historische bijgebouwen bewaard gebleven. De vier linden aan de voorzijde vormen een ensemble met de boerderij.

Gaafheid en herkenbaarheid

Het object is van belang vanwege herkenbaarheid van de hoofdvorm, materialisatie en indeling van de voor- en zijgevels. De gedane wijzigingen in de voor- en zijgevel van het bedrijfsdeel en grotendeels opnieuw opgetrokken achtergevel doen afbreuk aan de gaafheid. De oorspronkelijke functie van de boerderij en de tweedeling tussen het woon- en bedrijfsgedeelte zijn nog duidelijk afleesbaar. De later aangebrachte dakkapellen aan de voor- en achterzijde in het dak dateren uit 2004 en zijn niet waardevol. De volledig nieuw opgetrokken achtergevel en uitbouw dateren van 1992 en zijn niet waardevol.

De oorspronkelijke indeling in het woongedeelte is slechts fragmentarisch bewaard gebleven. De oorspronkelijk brandmuur is voor een klein deel nog aanwezig. Dit deel is van belang voor de herkenbaarheid van de boerderijstructuur en is daardoor van waarde.

Zeldzaamheid

De langgevelboerderij is van cultuurhistorische-, architectuurhistorische- en situationele waarde. De boerderij heeft, met name op hoofdvorm en structuur, een relatieve zeldzaamheid op lokaal niveau.

Monumentenhuis Brabant b.v.

Acres Markt 9 4931 BR Geertruidenberg telefoon: 0162-511633 fax: 0162-210766 e-mail: info@monumentenhuisbrabant.nl Rabobank NL29 3616 01430 60 896

[REDACTED]
Holleneind 12
5076 NH Haaren

Geertruidenberg, 18 maart 2021

Kenmerk : 2021.067

Onderwerp : Aanvulling ten aanzien van gemaakte redengevende omschrijving voor de
boerderij Holleneind 12 te Haaren

Geachte [REDACTED],

Het Monumentenhuis Brabant heeft in maart 2021 een redengevende omschrijving gemaakt van de boerderij aan de Holleneind 12 in Haaren. Dit rapport is opgesteld door [REDACTED] [REDACTED] bouwhistoricus en waardesteller monumentenzorg bij het Monumentenhuis Brabant.

Het rapport is opgesteld om de cultuurhistorische waarden van de boerderij vast te stellen. Het is een letterlijke beschrijving van de huidige kenmerken van de boerderij. In de redengevende omschrijving staat vermeld welke onderdelen tot de oorspronkelijke opzet (de bouwperiode) van de boerderij behoren en welke wijzigingen van latere datum zijn. Tot slot wordt de beschrijving afgesloten met een cultuurhistorische waardering. Deze is opgesteld aan de hand van de waarderingscriteria voor de bouwkunst opgesteld door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed in 2010. In de waardering worden de belangrijkste cultuurhistorische waarden en kenmerken benoemd.

Uit het onderzoek is gebleken dat de boerderij enige cultuurhistorische waarden

Monumentenhuis Brabant b.v.

Acnes Markt 9 4931 BZ Giesbeek tel: 0162-51 1633 fax: 0162-516785 e-mail: info@monumentenhuisbrabant.nl Rabobank NL28 3940 01436 60 886

De oorspronkelijke brandmuur, als scheiding tussen woon- en bedrijfsgedeelte is nog voor een klein deel aanwezig en van belang voor de herkenbaarheid van de boerderijstructuur.

Ik wil benadrukken dat de cultuurhistorische waardering geen rekening houdt met herbestemming of doorontwikkelingen. Het is raadzaam om met uw plannen in gesprek te gaan met de gemeentelijke monumentencommissie om zo te bekijken waar wijzigingen of aanpassingen mogelijk zijn en op welke wijze. Zij kunnen u bijstaan in het scheppen van kaders voor doorontwikkeling of herbestemming.

Als handreiking wil ik u vast de volgende aandachtspunten meegeven:

- bij een herbestemming dienen de cultuurhistorische waarden behouden en/of versterkt te worden. Houd daar bij het ontwerp rekening mee;
- laat u adviseren door een architect, die voldoende ervaring heeft met restaureren en herbestemmen (splitsen) van historische agrarische bebouwing;
- de huidige stal- en loopdeuren en betonnen vensters in het bedrijfsgedeelte geven de ontwikkeling van het boerenbedrijf halverwege de vorige eeuw weer. Behoud van deze gevelelementen, wellicht door het plaatsen van achterzetramen en puivulling achter de muuropeningen bij de deuren, is hierbij raadzaam;
- de mogelijkheden tot uitbreiding en nieuwe gevelopeningen dienen te worden gezocht aan de achterzijde van de boerderij;
- bij de verbouw van het overgebleven bedrijfsdeel is het aan te bevelen om de nog aanwezige cultuurhistorische waarden (met name gebint- en kapconstructies en brandmuur) het uitgangspunt/de basis te laten zijn bij de planontwikkeling. Dit kan bijvoorbeeld door de gebint- en kapconstructie niet in een muur of plafond te verwerken/weg te werken;
- de voor- en zijgevels in combinatie met de lindebomen aan de voorzijde dienen behouden te blijven als ensemble.